

Kierunek i poziom studiów: filologia klasyczna, studia stacjonarne stopnia pierwszego

Sylabus modułu: historia literatury antycznej 2 (02-FK-S1-HLA2-2)

Nazwa wariantu modułu (opcjonalnie): historia literatury rzymskiej okresu cycerońskiego (02-FK-S1-HLA2-2)

1. Informacje ogólne

koordynator modułu	dr Jan Kucharski, jan.kucharski@us.edu.pl
rok akademicki	2014/ 2015
semestr	2 (letni)
forma studiów	stacjonarne
sposób ustalania oceny końcowej modułu	wypadkowa ocen cząstkowych weryfikacji efektów kształcenia
informacje dodatkowe	

2. Opis zajęć dydaktycznych i pracy studenta

nazwa		kod
wykład		02-FK-S1-HLA2-fs-2
prowadzący	dr hab. Tadeusz Aleksandrowicz, prof. UŚ, tadeusz.aleksandrowicz@us.edu.pl	
grupa(-y)	I rok	
treści zajęć	<p>Przemiany w życiu politycznym i kulturalnym w okresie cycerońskim. Poezja okresu cycerońskiego: Życie i twórczość Lukrecjusza. Inwokacja do Wenus. Lukrecjusz – apostoł epikureizmu. Język i styl Lukrecjusza. Neoterycy i ich program literacki. Twórczość neoteryków: Publiusza Waleriusza Katona, Furiusza Bibakulusa, Terencjusza Warrona, Helwiusza Cynny, Licyniusza Kalwusa. Gajusz Waleriusz Katullus w kontekście historycznym. Tematyka utworów Katullusa. Miłość Katullusa (utwory: 2, 5, 7, 70, 85, 87). Sympatie i antypatie Katullusa (utwory: 1, 24, 37, 43, 69, 105). Rola podmiotu lirycznego. Atak na krytyków (utwór 16). Język i styl Katullusa. Próby poetyckie Cycerona (<i>Aratea</i>) i jego współczesnych (<i>Fragmenta Poetarum Latinorum</i>). Mim literacki w I wieku przed Chr. Proza okresu cycerońskiego: Twórczość retoryczna, filozoficzna i epistolograficzna Cycerona; ewolucja stylu wymowy – azjanizm i attycyzm; mowy przeciw przeciw Werresowi, Katylinie i Antoniuszowi. Marek Terencjusz Warron i jego pisma encyklopedyczne, językoznawcze (<i>De lingua Latina</i>), filozoficzne, agronomiczne (<i>Rerum rusticarum libri III</i>) i literackie (<i>Satyry Menippejskie</i>). Gajusz Juliusz Cezar i <i>Corpus Caesarianum</i>; <i>commentarius</i> jako gatunek literacki, wymowa propagandowa, styl i język. Gajusz Salustiusz Kryspus i jego prace historiograficzne (<i>Bellum Catilinae</i>, <i>Bellum Jugurthinum</i>, <i>Historiae</i>). Nepos jako pierwszy przedstawiciel biografistyki na gruncie rzymskim. Annaliści młodszy. Kultura literacka okresu cycerońskiego.</p>	
metody prowadzenia zajęć	wykład	
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	30	
liczba godzin	30	

pracy własnej studenta	
opis pracy własnej studenta	Lektura tekstów źródłowych – wg wykazu literatury obowiązkowej. Lektura opracowań – wg wykazu literatury uzupełniającej.
organizacja zajęć	2 godziny zajęciowe (90 minut), terminy i miejsce według harmonogramu
literatura obowiązkowa	Teksty: Cezar, <i>Wojna galijska</i> , tłum. E. Konik, Wrocław 1978; Cezar, <i>O wojnie domowej</i> , tłum. J. Parandowski, Warszawa 1990; Cynceron [pisma w wyborze z listów, mów, traktatów retorycznych i filozoficznych – w przekładach np. E. Rykaczewskiego, W. Kornatowskiego, G. Pianko, K. Ekes, M. Nowak, J. Korpantego]; Katullus, <i>Poezje</i> , tłum. A. Świderkówna. Wrocław 1956; Lukrecjusz, <i>O naturze rzeczy</i> , przeł. E. Szymański, Warszawa 1957 (lub w przekładach A. Krokiewiczza, G. Żurka); Nepos, <i>Żywoty sławnych mężów</i> , red. L. Winniczuk, Warszawa 1974; Salustiusz, <i>Sprzysiężenie Katyliny</i> , tłum. K. Kumaniecki, Wrocław 1972.
literatura uzupełniająca	K. Kumaniecki, <i>Literatura rzymska. Okres cyceroński</i> . Warszawa 1977; K. Morawski, <i>Historia literatury rzymskiej</i> , t. 1, <i>Historia literatury rzymskiej za Rzeczypospolitą</i> , Kraków 1909; t. 2, <i>M. Tullius Cicero. Życie i dzieła</i> . Kraków 1911; t. 3, <i>Proza i prozaicy w okresie cycerońskim</i> , Kraków 1912; idem, <i>Zarys literatury rzymskiej</i> , Kraków 1922; M. Brożek, <i>Historia literatury łacińskiej w starożytności. Zarys</i> , Wrocław 1976; M. Cytowska, H. Szelest, <i>Literatura grecka i rzymska w zarysie</i> , Warszawa 1981; Z. Kubiak, <i>Literatura Greków i Rzymian</i> , Warszawa 1999; L. Rychlewska, <i>Dzieje literatury rzymskiej</i> , Wrocław 2005. Opracowania uzupełniające: K. Kumaniecki, <i>Cynceron i jego współcześni</i> , Warszawa 1989; I. Lewandowski, <i>Historiografia rzymska</i> , Poznań 2007; J. Korpanty, <i>Lukrecjusz. Rzymski apostoł epikureizmu</i> , Kraków 1991; J. Styka, <i>Studia nad literaturą rzymską epoki republikańskiej. Estetyka satyry republikańskiej. Estetyka neoteryków</i> , Kraków 1994; S. Śnieżewski, <i>Salustiusz i historia Rzymu</i> , Kraków 2004; T. Aleksandrowicz, <i>Zainteresowania literackie rzymskiej "nobilitas" w schyłkowym okresie Republiki</i> , Katowice 1990; idem, <i>Elita władzy a oratorstwo w schyłkowym okresie Rzeczypospolitej Rzymskiej</i> , Katowice 1996.
adres strony www zajęć	-
informacje dodatkowe	-

3. Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia modułu

nazwa	Egzamin ustny	kod	02-FK-S1-HLA2-w-2
kod(-y) zajęć	02-FK-S1-HLA2-fs-1		
osoba(-y) przeprowadzająca (-e) weryfikację	Dr hab. Tadeusz Aleksandrowicz, prof. UŚ		
grupa(-y)	I rok		
wymagania merytoryczne	Znajomość tekstów źródłowych oraz uwarunkowań historycznych i kulturowych literatury łacińskiej okresu cycerońskiego.		
kryteria oceny	Ocenie podlega teoretyczna wiedza dotycząca historycznych i kulturowych aspektów literatury łacińskiej okresu cycerońskiego, znajomość wybranych tekstów		

	prozatorskich i poetyckich oraz umiejętność ich odczytywania z uwzględnieniem ich historycznego i kulturowego kontekstu.
przebieg procesu weryfikacji	egzamin ustny obejmujący zagadnienia ujęte w treści zajęć
informacje dodatkowe	-